

Beegottite!

Paydo 2 2019

NAATI TAMARANA KOSHSHIYO
USUPPUN TIMIRTTETA

Beegottite!

Vol. 100, No. 2 2019 WOLAITA

Attamettiyo Qoodaa: 78,282,000

Qassi 211 DOONAN Giigees

Awake! (ISSN 0005-237X)

July/August 2019

© 2019 Watch Tower Bible

and Tract Society of Pennsylvania.

Printed in Germany.

© Druck und Verlag: Wachturm Bibel-

und Traktat-Gesellschaft, Selters/Ts.,

V. i. S. d. P. Manfred Steffensdorfer, Selters/Ts.

TOOPHIYAWU:

Yeyihowa Misikiroch

P. O. Box 5522

Addis Ababa

Ethiopia

JARMANEYYO:

Jehovas Zeugen, Zweigbüro

65617 Selters

Germany

Hara ubba adrashaa be'anawu www.jw.org/en/

contact giyaagaa xeella.

ERISSUWAA

Naati Tamaarana Koshshiyo Usuppun Timirtteta

Intte na'i gasta gidiyo wode, kaallidi de'iyabatuppe aybin erettanaadan koyeetii?

- Ba huuphiyaa naagiyooگان
- Bana ziqqi oottiyooگان
- Gencciyooگان
- Ammanettiyoogan
- Wozannaama gidiyoogan
- Tumanchcha gidiyoogan

Naati banttarkka ha eeshshati de'iyoogeeta gidokkona. Etawu intte kaaletoy koshshees.

Ha maxeetee intte naati gasta gidiyo wodiawu giigettana mala intte eta tamaarissana danddayiyo, keehi koshshiya usuppun qofata qonccissees.

Hara qonccissuwaa woy Geeshsha Maxaafaa naxa xanna'anawu koyay?

www.jw.org/wal xomoosa

woykko qommo baggan de'iya adrashatuppe neeyyo injjetiyaasaa xaafa.

Ha xuufee bayzettiyaaba gidenna. Kumetta sa'an Geeshsha Maxaafaa tamaarissanawu giigissiyooabaappe issuwaa; he oosoy asay ba dosan immiyo miishshan oosettees. Miishsha immanawu koyikko, donate.jw.org xomoosa. Hara qonccissoy imettana xayikko, xiqiseti Wolayttatto Geeshsha Maxaafaappe ekettidosona. "NW" giyaagee, xiqisee Ooratta Alamiyaa Geeshsha Maxaafaappe ekettidoogaa bessees.

Naati Tamaarana Koshshiyo Usuppun Timirtteta

TIMIRTTE 1: Nu Huuphiyaa Naagiyoogee
Demissiyo Go"aa

TIMIRTTE 2: Waatidi Nuna Ziqqi
Oottana Danddayiwoo?

TIMIRTTE 3: Gencciyoo Ogiyaa

TIMIRTTE 4: Ammanettiyaagaa Gidiyo Ogiyaa

TIMIRTTE 5: Gasttati Kaalettiyoogaa Go"aa

TIMIRTTE 6: Likkebaanne Likke Gidennabaa
Akeekiyoogaa

TIMIRTTE 1

NU HUUPHIYAA NAAGIYOOGEE DEMISSIYO GO'AA

NU HUUPHIYAA NAAGIYOOGEE AYBEE?

Ba huuphiyaa naagiya uri kaallidi de'yaabata oottees:

- Koyiyobaa demmanaashin takkees
- Oottanawu amottiyoobaa sohuwara oottenna
- Ufayssenna oosuwa ootti wurssees
- Harata sinttayeess

NU HUUPHIYAA NAAGIYOOGEE KEEHI KOSHSHIYOY AYBISSE?

Bantta huuphiyaa naagiya naati issibay eta ufayssiyaaba milatikkonne iitabaa chii goosona. SHin, kaallidi de'yaabay bantta huuphiyaa darin naagenna naati hanana danddayiyooba:

- Yiillotiyoogee
- Un'ettiyoogee
- Sijaaraa uyiyoogee woy likkiyaappe aattidi ushshaa uyiyoogee woy jallissiyaabaa go'ettiyoogee
- Lo'obaa maanawu dooreennaagee

Naatettan bantta huuphiyaa naagiya naati guyyeppe bantta de'uan darin sahettennaageenne miishshaa metootennaagee, qassi haratuppe aaruwan higgiiyaa naagiyoogee issi xinaatiyan qonccii. He xinaatee Penssilveniyaa Yuniversttiyaa eranchchiyaa Anjjela Dekwerza, "Intte huuphiyaa naagiyoogee inttessi mule iita gidenna" gaanaadan oottiis.

BA HUUPHIYAA NAAGIYOOGAA TAMARISSIYO OGIYAA

CHii giyoogaa tamaritenne intte giidoogaadan oottite.

GEESHASHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: "Ee woi, 'CHii' giite."—Maatiyoosa 5:37.

Naati yeekkiyoogan yelidaageeti ay keena murttidaakko paaccana danddayoosona; geella asa

LOOHISSIYOOGAA HA'I DOOMMITE

Intte naatussi intte chii giyoogee, guyyeppe leemisuwawu jallissiyaabaa go'ettanaadan woy hara qohiyaabaa oottanaadan paacettiyo wode, eti bantta huuphiyaa naaganaadan maaddees

sinttankka yaatana danddayoosona. Yelidaageeti xoonettikko, yeekkiyoogee eti chii giidoban eta ee giissiyo oge giidi na'i tamaarees.

Hara baggaara qassi, yelidaageeti chii giidi he giidoogaadan oottikko, nu de'uan attenna issibaa, hegeekka *nuuni koyiyobaa ubbatoo demmana dandayeennaagaa* na'i tamaarees. Dottoree Devid Wolshi koyiyo ubbabaa demmiya asati ufayttennaagaa yootiis. I gujjidi hagaadan giis: "Nu naati koyiyo ubbabaa ubbatoo demmana danddayoos giidi qoppaanaadan oottidi dichchiyoogee eta siiqiyoogaa bessiyaaba gidenna."*

* CHii: Na'a Laytti Woysa Gidinkka I Hegaa Ayssi Siyana Koshshii, Qassi Yelidaageeti Waatidi Yaagana Danddayiyoona? giyo maxaafaappe ekkettiis.

Intte naatussi intte chii giyoogee, guyyeppe leemisuwawu jallissiyaabaa go'ettanaadan, aqo oyqqanaappe kase mattumaa gayttanaadan, woy hara qohiyaabaa oottanaadan paacettiyo wode, eti bantta huuphiyaa naaganaadan maaddes.

Lo"obaa oottiyo wodenne iitabaa oottiyo wode eta aybi gakkanaakko intte naati akeekanaadan maaddite.

GEESHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: "Asi ba zeriyoogaa zaarettidi cakkana."—Galaatiyaa 6:7.

Oottiyoobay kaalettiyoobi de'iyooqaa, qassi ba huuphiyaa naagennan aggiyoogee qohanaagaa intte na'i akeekana koshshees. Leemisuwawu, intte na'ay guuttaban yiillotiyaa-ba gidikko, asay appe haakkanawu koyana danddayees. Hara baggaara qassi, yiilloiyaaabay gayttiyo wode I ba huuphiyaa naagikko, woy kelttiyyaa gelennan danddayan naagikko, asay A dosana. Intte na'i ba huuphiyaa naagiyo wode, ayyo de'oy keehippe lo"anaagaa I akeekanaadan maaddite.

Intte na'i keehi koshshiyaabaa eranaadan tamarissite.

GEESHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: "Keehi koshshiyaabaa shaakki [erite]."—Piliiphisiyuusa 1:10, NW.

Nu huuphiyaa naagiyoogee bala gididabaa oottanaadan maaddes; gidoppe attin, nuuni oottanawu dosennaba gidinkka, oottana koshshiyaabaa oottanaadankka hegee nuna maaddes. Intte na'i keehi koshshiyay aybakko kuuyidi, hegeeta kasetidi oottiyoogaa tamaariyoogee keehi koshshiyaaba. Leemisuwawu, I kaa'iyooqaaappe so oosuwa sinttayana bessees.

Lo"o leemiso gidite.

GEESHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: "Taani intteyyo oottidoogaadan, intteikka oottana mala, intteyyo leemiso gidaas."—Yohaannisa 13:15.

Inttena yiilloiyaaaban intte waaniyaakko intte na'i akeekana. Nuuni nu huuphiyaa naagiyo wode haniyaabay lo"oba gidiyooqaa intte na'i akeekanaadan oottite. Leemisuwawu, intte na'i iitabaa oottiyo wode yiilloteetiyye, woppu geetii?

Leemiso Gidiyoogan Tamarissite

- Keehi wayssiya hanotankka taani yiillotennaagaa ta na'i be'ii?
- Taani woppu gaanawu baaxeti-yoy aybissakko ta na'awu woy ta na'eessi qonccissidanaa?
- Ta na'i tana ba huuphiyaa naagennanne elle hanqettiya asadan xeelliyye, ba huuphiyaa seeriyaanne bana naagiya asadan xeellii?

Yelida Issoti Issoti Woygiyoona?

"Nu na'iyaa azzanennaadan woy yiillotennaadan diggokko, shin hegee iira de'yaageeta yiilloiyanaadan eeno gookko. A ba yiilluwa teqqana xayikko, woppu gaana gakkanaassi haratu matan takkennaadan oottoos."—Teriso.

"Ta machchiyaanne taani nu naatu eeshshan ufayttido wode ubban etawu yootoos. Metiya hanotankka eti bantta huuphiyaa naagiyoogaa bessiyo wode nuuni eta nashshoos."—Weyna.

TIMIRTTE 2

WAATIDI NUNA ZIQQI OOTTANA DANDDAYIYOO?

BANA ZIQQI OOTTIYOOGEE AYBEE?

Banttana ziqqi oottiyaageeti harata bonchchoosona. Otorettokkonanne hara asay eta xoqqu xoqqu oottanaadan koyokkona. Bana ziqqi oottiya uri haratussi wozanappe qoppeesinne etappe tamaaranawu koyees.

Issi issitoo bana ziqqi oottiyoogee laafatettadan xeelettees. Tumaa odanawu, bana ziqqi oottiyoogee laafatetta gidennan, issi asi ba balaa ammananaadaaninne I oottana danddayennabaa akeekanaadan maaddiya minotetta.

BANA ZIQQI OOTTIYOOGEE KOSHSHIYOY AYBISSE?

- **Bana ziqqi oottiyoogee dabbotettawu maadees.** Ze *Narsizism Epidemik* giyo maxaafay, “Xaaxi waaxi xeelliyo wode, banttana ziqqi oottiya asati haratuura laggetanawu metootokkona” yaagees. Gujjidikka, heгаа mala asati “hara asatuura haasayanawunne issippetettan de'anawu metootokkona” yaagees.
- **Intte na'ay bana ziqqi oottiyoogee sinttanaa de'uawu A maadees.** Intte na'ay bana ziqqi oottiyoogaa ha"i tamarikko, I gitatidi ooso oyqanawu metootenna. Dottoree Leonard Sakisi hagaadan giidi xaafiis: “Issi yelagay bessiyaagaappe aattidi babaa qoppikkonne I oottana danddayennabaa akeekana xayikko, ooso oyqanawu koyiyo wode, oychchiyaageeta ufayssenna. SHin qaxariyaageeti xoqqu ootti xeelliyoobaa eranawu koyiya yelagay ooso oyqqana danddayees.”*

NA'I BANA ZIQQI OOTTANAADAN WAATI TAMAARISSANA DANDDAYETTII?

Babaa bessiyaagaappe aattidi qoppennaadan intte na'aa maaddite.

* Ze *Kollapse of Paarenting* giyo maxaafaappe ekettidaagaa.

LOOHISSIYOOGAA HA'I DOOMMITE

Bantta son qeeri oosota ootti diccida na'ay gita asa gidiyo wode haratuura issippetettan oottanawu metootenna

GEESHSHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: “Aissi giikko, issi urai ainne hanennan de7iiddi, aibakko i hanidobaa ayyo milatikko, ba huuphiyaa cimmes.”—Galaatiyaa 6:3.

- **Hanennabaa intte na'aassi zaari zaari yootoppiite.** “Ne amottiyoobaa ubbaa demmana danddayaasa,” qassi “Ne koyiyooba ubbaa hanana danddayaasa” giyoogaa malabay denttettiyaaba *milatikkonne* hegee de'uwan darotoo polettenna. Intte naati polana danddayiyoobaa halchchiyaabanne heгаа polanawu minni oottiyaaba gidikko lo"o ayfiyaa demmana.
- **Nashettana bessiya oosota shaakkidi nashshite.** Intte na'aa gooba woy mino giyoogaa xallay intte na'ay bana ziqqi oottanaadan maaddenna. Mino giissidabaa shaakkidi yootite.
- **Intte na'ay Intternneetiyan asaara gayttiyoogan daro wodiya aattennaadan oottite.** Intternnee-

tiyan asaara gayttiyoogee darotoo issi asi ba eraanne ba oottidobaa yootiyoogan bana zaassiyoo gaara gayttidaba —hegee bana ziqqi oottiyoogaappe kehi dummatiyaaba.

- **Intte na'ay ellellidi tawu atto ga gaanaadan minttettite.** Intte na'ay mooriyo wode I he mooruwaa akeekanaadaa-ninne mooridoogaa ammananaadan maaddite.

Galatanaadan minttettite.

GEESHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: “Galatite.”
—Qolasiyaasa 3:15.

- **Meretaa gishshawu galatiyoogaa.** Naati merettida ubbabawu galatananne nuuni de'uan de'anawu hegeeti ay keena koshshiyaakko erana bessees. SHemppanawu carrkoy, uyanawu haattayne, maanawu qumay kosh-shees. Meretan de'iya maalaaliya ubbabawu eti nashsha-naadaaninne galatanaadan ha leemisotun go'ettite.
- **Asaa galatiyoogaa.** Asa ubbay appe aadhdhiyobay de'iyoo gaara intte na'awu hassayissite, qassi I harata eta eraaninne hiillan qanaatiyoogaappe, etappe waati tamarana danddayiyaakko bessite.
- **Galataa qonccissiyoo gaara.** Intte naati qaala xallan gidennan, wozanappe nashshiyoogan galatays gaanaadan tamarissite. Galatiyoogee nuuni nu huuphiyaa ziqqi oottanaadan maaddes.

Harata maaddiyoo gee lo"oba gidiyoogaa intte naata tamarissite.

GEESHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: “Issoi issuwaappe gitatais yaagidi qoppennan, issoi issuwaayyo intte huuphiyaa kaushshite. Qassi issoi issuwaa go77iyaabaa koyanappe attin, intte huuphe xalaalaa go77iyaabaa koyoppite.”
—Piliphisiyuusa 2:3, 4.

- **Intte na'a so oosuwa ootissite.** So oosuwan maaddana koshshennaagaa intte na'aassi intte yootiyoogee, I ba oottiyoobaa kehi gitabadaan xeellanaadan oottees. So giddo oosoy kaassaappe kasetana bessees. So giddo oosoy harata waati go"iyaakonne harati A nashshanaadaaninne bonchanaadan waati oottiyaakko yootite.
- **Haratuyyo oottiyoogee lo"oba gidiyoogaa minttidi yootite.** Naati yaatiyoogee eti wozannaama gidanaadan maaddana. Hegaa gishshawu, intte na'ay maadoy koshshiyoogee shaakki eranaadan minttettite. I eta maaddanawu ay oottana danddayiyaakko aara tobbite. I harata maaddiyoo wode intte na'a galatitenne kaafite.

Leemiso Gidiyoogan Tamarissite

- Taassikka issi issitoo haratu maadoy koshshiyoogaa ta naati eranaadan oottiyaanaa?
- Haratubaa lo"obaa haasayiyanaa, qassi eta nashshiyaanaay-ye woy qassi eta toochchiyaanaa?
- Haratussi oottiyoogaa taani nashshiyoogaa ta naati be'iyoonaa?

Yelida Issoti Issoti Woygiyoona?

“Nu na'iyaa banaara tamariya haratuyyo iitanne dosettenna issi na'eebaa nuuyyo yootaasu. He na'iyoo son aybi gakkiddi de'iyaa ta na'iyaa qoppa-naadan iyyo yootaas. So de'oy ufayssi-yoy ubba asaa gidenna. A haratuppe aadhdhennaagaa ta na'iyaa akeekanaadan hegee O maaddis. I hanotay haratugaappe keha gidana danddayees.”
—Karen.

“Nu macca naati banttana haratuura geeddarssennan, timirtte keettan tamariyoo ba dosanaadaaninne banttawu danddayettida ubbabaa oottanaadan eta minttettoos. Nuuni eta haratuura geeddarssennaagaa eti eranaadan koyoos.”—Mariyano.

TIMIRTTE 3

GENCCIIYO OGIYAA

GENCCAY AYBEE?

Gencciya asi metoy gakki simmin sohuwaara mi-nettiya ura. He eeshshay de'uan be'iyoo baappe ta-maariyooba. Issi na'i kunddennan issi issitoo waati hemettanaakko tamarana danddayennaagaadan, I issi issitoo metoy gakkennan, ba de'uwa waati ushachchissanaakko tamarana danddayenna.

GENCCAY KEEHI KOSHSHIYOY AYBISSEE?

Issi issi naati issibay etawu hanennan ixxiyo wode, eta metoy gakkiyo wode woy eti oottiyooban balidobaa harati yootiyo wode azzanoosona. Harati muleera hidootaa qanxxoosona. Gidoppe attin, kaallidi de'ya tumaa eti akeekana koshshees:

- Nuuni oottiyo issi issibay ushachchennaagee wottin de'yaaba.—Yaaqooba 3:2.
- De'uan metiyaabay ubba asaa gakkees.—Eranchchaa 9:11.
- Nuuni mooridobaa hara asi yootiyoogee ta-maaranawu keehi koshsiyaaba.—Leemiso 9:9.

Gencciyoogee de'uan metoy gakkiyo wode xooni kanttanaagaa intte na'i ammanettanaadan maaddana.

GENCCANAADAN TAMAARISSIYO OGIYAA

Intte na'i mooriyo wode.

GEESHSHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA:
“Xillo asi laapputoo kunddikkokka denddees.”
—Leemiso 24:16.

Issi metoy wolqqaamakonne woy wolqqaama gidennaakko intte na'i waati kuuyanaakko tamaranaadan maaddite. Leemisuwaassi, I timirtte keetan issi paaciyan wullikko, waanane? I, “Taani aynne likkebaa oottana danddayikke!” giidi hidootaa qanxxana danddayees.

LOOHISIIYOOGAA HA'I DOOMMITE

Issi na'i ba mooruwaappe tamarayoonne hidootaa qanxxennan aggiyo wode, tamaranawu metana danddayikkokka ooratta hiillaa tamaranawunne he hiillan keehi gooba gidanawukka danddayees

Intte na'i haroode waatidi kaseppe loytti oottana danddayiyaakko qoppaanaan maaddite. Yaatikko, I he metuwa suurissanawu baaxetana, qassi azzaniyoogaa aggana.

Hegaa bollikka, intte na'i metootido metuwa intte suurissennaadan naagettite. SHin, hegaa suurissiyoo ogiyaa koyanaadan maaddite. Intte A woy O hagaadan oychchana danddayeeta: “Neeni tamaraydda de'yo yohuwa loytta akeekanawu waatana danddayay?”

litabay gakkiyo wode.

GEESHSHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA:
“Wontto intte de7oi ai hananaakonne erekketa.”
—Yaaqooba 4:14.

De'oy hananabay erettenna. Hachchi dure gidida asi wontto hiyyeesa gidana danddayees; hachchi payya gidida asi wontto harggana danddayees. Geeshsha Maxaafay hagaadan gees: “Eesotiya wottanchchati ubba wode xoonokkona; woiikko mino olanchchatikka ubba wode olan xoonokkona; . . . SHin ubbaikka qaadainne wodee oottoogaadan [“wodee oottiyoobaaninne qoppennan gayttiyaaban,” NW] hanees.” —Eranchchaa 9:11.

Intte aawa woy aayo gidiyo gishshawu, intte na'i qohettennaadan naaganawu inttessi danddayettida ubbabaa oottee-ta. SHin, intte na'a iitaba ubbaappe intte naagana danddayennaagee qoncce.

Intte na'a azzanttiyaabi, leemisuwawu mata laggee woy so asappe issoy hayqqiyoojaa malabay gakkiiyo wode, I genccanaadan maaddite. Yaatiyoogan, I gasttiyo wode oosuwaappe yedetettiyo woy miishsha metootiiyo wode waati genccanaakko tamarisseeata.*

Intte na'awu woy intte na'eessi seeray imettiyo wode.

GEESHSHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: “Zoriyaa siya; . . . Yaatikko, neeni wurssettan aadhdhida eranchcha gidana.”—Leemiso 19:20.

Intte na'a issi uri seeriyoy yashissanaassa woy qohanaassa gidennan, suureyana koshshiyaabaa suureyanaadaana.

Intte na'i seeraa ekkanaadan intte tamarisseyo wode, intteikka intte na'ikka go'ettana. Jona giyo issi aaway hagaadan giis: “Naati bantta mooruwaa suurissana xayikko, eti mule tamarokkona. Eti bantta de'uan daro metuwan gelana, qassi intte eta mooruwaa ubbatoo suurissana. Hegee yelidaageetunne eta na'aa de'uwaa azzanttiyaaba oottees.”

Seeray intte na'a go'anaadan waati maaddana danddayeetii? Timirtte keettan woy harasan intte na'awu seeray imettiyo wode, he seeray bessennaba yaagoppite. SHin, hagaadan oychchana danddayeeta:

- “Seeray neessi imettidoy aybissa gaada qoppay?”
- “Neeeni waata kasegaappe loyttana danddayay?”
- “Neeeni haroode heгаа malabaa oottikko waatuutee?”

Seeray intte na'i ha"ikka sinttappekka go'ettanaadan oottiyoogaa hassayite.

* Isiine 1, 2008 *Wochiyo Keelan* (Amaarattuwa) “Intte Na'i Kayyottiyoojaa Agganaadan Maaddite” giyo huuphe yohuwaa xeella.

Leemiso Gidiyoogan Tamarisseeata

- Taani ta mooruwaa ammaniyaanaayye, haratun gaasoyiyaanaa?
- Taani ta mooruwanne hegaappe tamaridobaa yootiyaanaa?
- Harati mooriyo wode taani eta qilliicciyaanaa?

Yelida Issoti Issoti Woygiyoonaa?

“Ubba metuwaappe, mooruwaa woy balaappe nuuni nu naata naagibookko. Taani naatettan hegeetun genccidoogee tana lo'o asa oottiis. Nu naata kabboyidi dichchibeenna gishshawu, eti naa"aykka gasttidi bessiyaagaadan qoppiyaanne suure asa gididosona gaada qoppays.” —Jef.

“Ta machchiyaanne taani nu naatuura gayttidaban baliyo wode, nuuni ubbatoo atto gaanaadan oychchoos. Yelidaageeti baliyo wode, hegee wottin de'yaaba gidiyoogaa qonccissanawu, eti kase balido heгаа malabaa bantta naatussi yootana bessees gaada qoppays.” —Jems.

TIMIRTE 4

AMMANETTIYAAGAA GIDIYO OGIYAA

AMMANETTIYAAGAA GIDIYOOGEE AYBEE?

Issibaa oottana mala intte ammanettiya ura oychchiyo wode, I heгаа loytti oottanaagaanne keerido wodiyan polanaagaa intte ereeta.

Issi na'i biron guutta gidikkonne, ammanettiya na'a gidiyoogaa tamarana danddayees. *Parenting Wizawut Borders* giyo maxaafay hagaadan gees: "Naatussi 15 agina kumiyo wode eti banttana yeli daageeti oottanaadan yootiyoobaa oottoosona. Qassi 18 agina kumiyo wode yelidaageeti oottiyo ubbabaa oottanawu koyooosona. Daro biittatun, naatussi layttay ichchashaappe biidi laappuna gidiyo wode, naati so giddo oosuwan waati maadana danddayiyaakko yelidaageeti bessoosona. Qassi naati guutta gidikkonne, daro oosota loytti oottana danddayoosona."

AMMANETTIYAAGAA GIDIYOOGEE KEEHI KOSHSHIYOY AYBISSEE?

Issi issi biittatun, daro yelagati banttarkka de'anawu baaxetikkonne, yaatanawu danddayibeenna gishshawu yelidaageetuura de'anawu guyye simmidosona. Issi issitoo hegaadan haniyoy, yelagatuuyo miishshaa waati oyqqanaakko, so oosuwaa waati oottanaakko, woy bantta de'uan ubba galla waanidi ammanettiya ura gidanaakko loohissoy mule imettibeenna gishshataassa.

Hegaa gishshawu, intte naati gitaa gidiyo wode ay oottanaakko erana mala, eti ha"i ammanettiya ura waanidi gidanaakko tamarissiyoogee lo"o. *Hawu tu Reyz an Adalt* giyo maxaafay hagaadan gees: "Tammanne hospun laytta gakkanaashin eti ubbabawu inttekkko xeellidi de'in, wurssettan eti erenna alamiyān eta kessi olana koyekketa."

AMMANETTANAADAN TAMARISSIYO OGIYAA

So giddon issi issibaa ootissite.

LOOHISSIYOOGAA HA"i DOOMMITE

Ammanettiyaageeta gidiyoogaa tamarida naati, gastiyo wode bantta de'uan maara de'ana

GEESHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA:
"Minnidi oottidoban ubban go77ai de7ees."
—Leemiso 14:23.

Yelidaageeti oottiyo ubbabaa guutta naati etaara oottanawu yeemottoosona. Naati meretan oosuwaa oottanawu koyiyo he koshshaa so giddo oosuwaa eta ootissanawu go'ettana danddayeeta.

Yelida issoti issoti yaatanawu koyokkona. Issi issi aawatinne aayoti bantta naatussi timirtte keettan ubba galla imettiya so oosoy keehi daro gidiyo gishshawu giidi so giddo ooso eta ootissanawu koyokkona.

Son oottiyoogee issi oosuwaa doommidi poliyoogaa eta tamarissiyoy gishshawu, so giddon oottiya naati timirtte keettan imettiya oosuwaa loytti

oottoosona. Hegaa bollikka, *Parenting Wizawut Borders* giyo maxaafay hagaadan gees: “Nu naati naatettan maaddana-wu koyiyo wode nuuni eti maaddanaadan oottana xayikko, hara asaa maaddiyoogee keehi koshshennabadaan eti qoppaana . . . Etayyo koshshiyaabaa harati oottana bessees giidi qoppiyoogaakka doommoosona.”

He qofay bessiyooagaan, naati so giddo oosuwa ubbatoo oottiyoogee eti bantta xallaa siiqiyaageeta gidennan, harata waati maaddanaakko tamarissee. Naati so giddon oottiyo wode, eti son keehi maaddiyaageeta, qassi he oosoy eti oottana koshshiyaaba gidiyooгаа akeekoosona.

Intte naati mooriyo wode hegee kaalettiyoobay de'iyooгаа akeekanaadan maaddite.

GEESHSHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: “Zoriyaa siya; timirttiyaakka ekka. Yaatikko, neeni wurssettan aadhdhida eranchcha gidana.”—Leemiso 19:20.

Intte naati mooriyo wode—leemisuwawu, intte na'ay woy intte na'iyaa hara uraabaa akeekennan moorikko, hanidabaa genttoppiti. Ha hanotan, atto gaanaadan oychchiyoogaaninne, ubba qassi moorettidabaa giigissiyooгаа, hanidabay kaalettiyo ufayssennabaa naati eeno gi ekkana danddayoosona.

Naati bantta mooruwan oyshettiyoogaa akeekiyo wode, kaallidi de'iyagaadan go'ettana:

- Tumanchchanne bantta balaa ammaniyaageeta gidana
- Bantta mooruwaa haratu bolli wottokkona
- Bantta mooruwaa aybinka gaasoyokkona
- Koshshiyo wode, atto gaanaadan oychchiyaageeta gidana

MOORUWAAPPE TAMAARIYO GO"YAABAA

Jesiko Lehi giyo eranchchiyaa *Atlantik* giyo maxeetiyan hagaadan gaasu: “Naati mooroosona; qassi eti mooriyo wode bantta mooruwaappe keehi maaddiyaabaa tamaranaagaa yelidaageeti hassayiyoogee keehi koshshiyaaba. Mooriyaanne eta mooroy kaalettiyoobaappe yelidaageeti eta naagibeenna tamaareta layttan layttan tamarisssaas. He naata yelidaageeti eti bantta mooruwaa suurissanaadan maaddidosona. He tamaareti haratu ubbaappe keehi ufayttoosonanne etawu daro injjetiis.”

Leemiso Gidiyoogan Tamarissee

- Taani minna oottiya, ubbabaa maara oyqqiyaanne keerido wodiya naagiya asee?
- Taani so giddon oottiyoogaa ta naati be'iyoonaa?
- Taani ta balaa ammaniyaanaa, ubba qassi koshshiyo wode atto gaanaadan oychchiyaanaa?

Yelida Issoti Issoti Woygiyoonaa?

“Taani kahuwaa kattiyo wode, naati guutta naatettaappe doommidi tana maaddoosona. Meecettida maayuwa taani dakkoyada wottiyo wode, eti tana maaddoosona. Taani so gidduwaa geeshshiyo wode, etikka geeshshoosona. Oosoy eta ufayssiyaaba. Taani oottiyoobaa oottiiddi tanaara takkiyoogee eta ufaysses. Eti ammanettiyaageeta gidiyooгаа tamaridoy hegaadaana.”
—Loro.

“Issi galla, ta na'ay nu so asaa laggiyo ufayssennabaa haasayido gishshawu, O silkkiyan haasayissidi maarotaa oychchanaadan yootaas. I giidobay tuma gidikkonne, I daro layttaa giddon undenna wodetun harata ufayssennabaa haasayidi atto gaanaadan oychchiis; shin I ha"i baliyo wode, sohuwaara atto gaanaadan oychchees.”—Debro.

TIMIRTTE 5

GASTTATI KAALETTIYOOGAA GO"AA

GASTTATI AYBIN AYBIN KAALETTIYOONAA?

Naatuyyo gattati immiyo kaaletoyne zoree koshshees. Intte naatussi kaaletuwaanne zoriyaa immana bessiyay inttena. Gidikkokka, hara gattata uri intte naata maaddananne zorana danddayees.

GASTTATU KAALETOY KEEHI KOSHSHIYOY AYBISSE?

Daro biittatun, yelagati gattatuura aattiyi wodee keehi guutta. Haggaa qoppite:

- Astamaaretuppenne hara gattatuppe daro tamaareti de'iyi timirtte keettan naati daro wodiya aattoosona.
- Timirtte keettaappe simmiyo wode, aawaykka aayyiyaakka ooso sohuwan de'iyi gishshawu, issi issi yelagati banttarka takkoosona.
- Amarkkan oosettida issi xinaatee bessiyogaadan, layttay 8ppe biidi 12 gakkanawu de'iyi naati, elektiroonike miishshan galla galla ammakaayian usuppun saatiyaa aattoosona.*

Hold On tu Yur Kids giyo maxaafay hagaadan gees: “Yelagati aayetu, aawatu, astamaaretunne hara gattatu zoriyaa, leemisuwaanne kaaletuwaa kaalliyogaappe, . . . bantta mala yelagatuuggaa kaalloosona.”

KAALETUWAA IMMIYO OGIYAA

Intte naatuura wodiya aattite.

GEESHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: “Na7i waanidi de7ana bessiyaakko tamarissa; yaatikko, i cimidikka heggaa aggenaa.”—Leemiso 22:6.

Naati banttana yelidaageeti kaalettanaadaaninne maaddanaadan darotoo koyosona. Qassi naati

* He xinaatee bessiyogaadan, yelagati elektiroonike miishshan galla galla amakaayian uddufun saate gidyaagaa aattoosona. Naatinne yelagati Interneettiyaa baggaara tamaranawu woy so ooso oottanawu go'ettido wodee he xinaatiyan gujettibeenna.

LOOHISSIYOOGAA HA'I DOOMMITE

Kaaletuwaa gattatuppe koyiya na'i, guyyeppe ba de'uwana aadhdhida eranchchanne wozannaama gidiyoga bessana danddayees

panntatettaa wodiyanikka, hara naati banttana zoriyogaappe yelidaageeti zoranaadan koyiyoga eranchchati yootosona. Dottoree Loorens Istingeri *Yu end Yur Adolescent* giyo maxaafan hagaadan giis: “Na'i naatettaappe biidi gattata gidana gakkanawu qofaaninne eeshshan ubbatoo kaalliyoga waannati A yelidaageeta.” I gujjidi, “Naati intte qofaa ubbatoo ammanennaba woy intte yootiyoga ubabaa maayennaba gidikkokka, intte qoppiyoobaa eranawunne intte yootiyoga siyanawu koyosona” yaagiis.

Intte na'i intte kaaletuwaa koyiyoga gishshawu, A kalettanawu intteyyo danddayettida ubabaa oottite. Intte naatuura wodiya aattite; qassi intte qofaa, intte xoqqu ootti xeelliyogaanne intte de'uwana hanidabaa etawu yootite.

Leemiso gidiya gasttatuura laggetanaadan oottite.

GEESHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: “Aadhhdida eranchcha asatuura hemettiya asi aadhhdida eranchcha gidees.”—Leemiso 13:20.

Keehi koshshiyaabaa xeelliyaaagan intteegaadan qoppiyaanne oottiya, qassi intte naata maaddananne zorana danddayiyay gastta ura qoppaana danddayeetii? He uri intte na'aara woy intte na'eera wodiya aattanaadan hanotaa giigissana danddayeetii? Hegee intte naatuban aawatiyay hara ura gi-dees giyoogaa gidenna. SHin intte na'a intte loohissiyoo-gaa bolli, A aynne qohennaagaa intte ammanettiyo gastta uri minttettiyoogee maaddana danddayees. Ximootiyoosi yelaga gidikkonne, kiitettida PHawuloosaara laggetidoogan kee-hi go'ettidoogaanne Ximootiyoosaara laggetiyoogan PHawuloosikka go'ettidoogaa Geeshsha Maxaafay yootees. —Piliphphisiyuusa 2:20, 22.

Ha wodiyan, daro so asay issi keettan woy issi heeran de'ena; qassi darotoo eta yelidaageetu aawatinne aayoti, ishatinne michchoti, hegaadanka hara dabboti hara biittan de'ana danddayoosona. Intte hanotay heгаа mala gidikko, intte intte naatu bolli be'anawu koyiyo eeshshay de'yo gastta urappe intte naati tamaaranaadan hanotaa giigissana-wu baaxetite.

GASTTATUURA WODIYAA AATTIYOOGAA

“Eta layttay dumma dumma gididonne dumma dumma gidida darobaa dosiya gasttatu gididon ta naati diccidosona; qassi hegee eti de'uwaa haratu hanotaara geeddarssanaadan eta maaddiis. Leemisuwawu, ta aayyee aayiyaa naatettan de'yo wode, korinttiyaa xomppee koyro gelidoy eta soona gidiyoogaa yootin eti kee-hi maalalettidosona. Heeraa asay eti qumaa kattiyo kifiliyan eqqidi xomppee eexxiyoogaanne to'iyoo-gaa be'anawu eta soo yiyoogaa A etawu yootaasu. He wode de'oy ha"iigaappe ay keena dummatiyaakko ta naati akeekanaadan ha taarikee oottiis. Ibaa hegaadan eridoogee, eti onne cimida harata bonchchanaadanka maaddiis. Naati hara yelagatu xallaara gidennan, gasttatuura wodiya aattiyo wode, eti gasttatuppe darobaa tamarana danddayoosona.”

—Marando.

Leemiso Gidiyoogan Tamaarissite

- Taani ta naatuyyo lo"o leemisoo?
- Taani issiban taappe aaruwan meezetida ura zoriyaa oychchiyoogaa ta naati be'iyoonaa?
- Taani ta naatuura wodiya aattiyoogan eta xoqqu ootta xeelliyoo-gaa bessiyaanaa?

Yelida Issoti Issoti Woygiyoona?

“Issi issitoo, taassi oosoy kee-hi dariyo wode, ta na'iya tana haasayissanawu koyiyoogaa yootawusu. Taani odiyoo-baa loytta ezggana mala amarida daqii-qawu A naaganaadan yootikkonne, taani ubbatoo A yootiyoobaa siyays. Nuuni tamarissiyoo-baa oosowan peeshshiyoo-gaa A be'ana mala ta machchiyaanne taani iyyo lo"o leemiso gidanawukka baaxetoos.”—David.

“Nu na'iyaa yelettido wode, O dichchiyoogan maaddanawu taani oosuwa ag-gada son takkana mala ta azinaynne taani kuuyida. Taani hegaadan kuuyidoogan zil"ettikke. Naatussi bessiya kaale-tuwaanne zoriyaa immana mala danddayettida keenan etaara daro wodiya aattiyoogee kee-hi koshshiyaaba. Ubbappe aaruwan, naatuura intte takkiyoogee intte naatussi qoppiyoogaa bes-sees.”—Liso .

TIMIRTTE 6

LIKKEBAANNE LIKKE GIDENNABAA AKEEKIYOOGAA

LIKKEBAYNNE LIKKE GIDENNABAY AYBEE?

Lo"o kandduwaa maaraa kaalliya asay likkebaanne likke gidennabaa shaakki erees. Eti issi kutti banttau woy siyettidaban likkebaa woy likke gidennabaa kuu-yokkona. SHin, harati eta be'enna wodekka, oottiyoo-ban eti banttassi kaaletto gididiya maaran ammanettoosona.

LIKKEBAANNE LIKKE GIDENNABAA AKEEKANA KOSHSHIYOY AYBISEE?

Naati timirtte keettaa banttanaara biyaageetuppe, woy eti siyiyo muuziqaappe, woy eti be'iyoo pilimetup-penne Televizhiine prograametuppe likke gididabaanne likke gidennabaa xeelliyaaagan keehi daro worddo-baa siyoosona. Hegeeti likkebaanne likke gidennabaa xeelliyaaagan eti tamaaridobaa siranaadan oottana danddayoosona.

Hegee panttatettaa wodiyan naatuyyo gita meto. He wode eti "banttana harati dosanaadan giidi issibaa oottanaadan daro asay eta denttettanaagaa akeekana koshshees; qassi eta laggeti dosennaba gidikon-ne, eti eriyo likke gididabaa oottiyoo-gaa tamaara-na koshshees" giidi, *Beyond zi Big Tok* giyo maxaafay yootees. Loohissoy panttatettaa wodiyaappe kase doommana bessiyoo-gee qonccce.

LIKKEBAANNE LIKKE GIDENNABAA TAMAARISSIYO OGIYAA

Likkebaanne likke gidennabaa loytti tamarissite.

GEESHSHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA:
'Wozannaama asi akeekaa abbiyaa loohissiyoo-gan iitaa kehaa shaakkees.'—Ibraawe 5:14, NW.

- **Likkebaa woy likke gidennabaa qonccissiya qaalata go'ettite.** Galla galla haniyaabata go'ettite; qassi geeddarissidi qonccissite: "Hagee tuma; he-gee tuma gidenna." "Hagee ammanettiyoogaa; hegee ammanettennaagaa." "Hagee kehatetta; he-

LOOHISSIYOOGAA HA'I DOOMMITE

Aawaynne aayiyaa tumanchcha gidiyoo-gaa naati be'iyoo-gee, eti banttarkka de'iyoo wodekka gidin, tumanchcha gidanaadan maaddes.

gee kehatetta gidenna." Guyyeppe, intte na'i oot-tana bessiya lo"obati aybakko, qassi oottana bes-senna iitabati aybakko akeekana.

- **Issibay likke gidiyoy woy likke gidennay aybis-sakko qonccissite.** Leemisuwawu, kaallidi de'iyaa-gaa mala oyshata oychchite: Tumanchcha gidiyoo-gee keehi lo"o gidiyoy aybissite? Worddotiyoo-gee laggetettaa waati moorana danddayii? Wuuqqi-yoo-gee likke gidennay aybissite? Intte na'i iitaa kehaa shaakkanaadan maaddiya ogiyan loytti qonccissite.
- **Lo"o kandduwaa maaray de'iyoo-gee lo"o gidiyoy aybissakko qonccissite.** Hagaadan gaana danddayeeta: "Neeni tumanchcha gidikko, harati nena ammanettana" woykko "Neeni keha gidikko, asay neekko shiiqanawu dosana."

So asa ubbay ha lo"o kandduwan erettiyaakkonne shaakki erite.

GEESHSHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: "Inttena qoridi pirddite."—2 Qoronttoosa 13:5.

- Intte so asay ubbay lo"o kandduwan erettana bessees; yaanikko intte ammanettidi hagaadan gaana danddayeeta:
"Nu so asay worddotenna."
"Nuuni harata shocokko woy eta bolli waassokko."
"Nuuni asa ufayssennabaa haasayokko woy oonanne cayokko."

Likkebaanne likke gidennabaa akeekiyoogee woga xalla giddennan, so asay erettanawu koyiyo kandduwaa maaraa gidiyoojaa intte na'i akeekana.

- Intte so asay xoqqu ootti xeelliyo maarata intte naatuura ubbatoo tobbite. Galla galla haniyaabata intte naata tamarissanawu go'ettite. Televizhiiniyan woy timirtte keettan naati be'iyoogeta intte kaalliyo maaraara geeddarssana danddayeeta. Intte na'aa woy intte na'iyo kaallidi de'iyaa gaama mala oyshaa oy-chchite: "Nena gidiyaakko waatuutee?" "Nu so asaa gidiyaakko hega waatane?"

Eti likkebaa oottanawu murttidoogaa yaa minttite.

GEESHSHA MAXAAFAY YOOTIYO MAARAA: "Inttena zoriya wozanai geeshsha gido."—1 PHeexiroosa 3:16.

- **Lo"o eeshshaa gishshawu nashshite.** Intte na'i oottiyooban A kanddoy lo"o gidiyoojaa bessikko, hegawu A galatite; qassi lo"o gidido gaasuwaakka yootite. Leemisuwawu, intte hagaadan gaana danddayeeta: "Neeni tumanchcha gidiyoojaa bes-sadasa. Ta nenan ufayttays." Intte na'i ba balaa ammanikko, intte A woy O seeranaappe kase tumanchcha gidiyoo gishshawu wozanappe galatite.
- **lita eeshshaa gaasuwan seerite.** Intte naati oottidoban oyshettiyay eta gidiyoojaa maayanaadan maaddite. Naati ay mooridaakko, qassi eta hanotay so asay darotoo oottiyoobaappe *waani* dummatidaakko erana koshshees. Yelida issoti issoti naati azzananaadan koyenna gishshawu, eti mooriyo wode yootokkona; shin naati oottidobay mooro gididoy ay-bissakko etawu yootiyoogeta eta kahaa loohissana, qassi likke gidennabaa sinttappe oottennaadan eta maaddana.

Naata dichchiyoogaa xeelliyaagan gujjada eranawu, jw.org websaytiyaa xomoosa woy koodiyaa iskaane ootta.

Leemiso Gidiyoogan Tamaarisite

- Nu so asay xoqqu ootti xeelliyo maaraadan taani de'iyoojaa, ta oottiyoobaappenne haasayiyoobaappe ta naati akeekiyoona?
- Ta machchiyaanne taani issi mala kandduwaa maaraa etawu yootiyoo?
- Taani ha higgee taassa gidennan, ta naatussa gaada issi issitoo haasayiyaanaa woy qoppiyaanaa?

Yelida Issoti Issoti Woygiyoona?

"Harati lo"obaa oottidi demmido go"abaa nuuni nu naatussi yootoos. Eri pacidoogaa bessiyaabaa kuuyidaageeta gakkida azzanttiyaabatakkata yootoos. Pattennabaa doorida bantta mala naatubaa nu naati nuussi yootido wode, eti hega mala bala balennaadan nuuni hegaabaa etaara tobbida."—**Nikolo.**

"Nu na'iyaa lo"obaappenne iitabaappe, he naa"aaappe issuwaa doorana koshshiyoojaa nuuni iyyo guutta naatettan yootida; qassi naa"ubaykka kaalettiyoobaa qonccissida. Yaatin, A kuuyana bessiyaabaa akeekaasu. Nu layttay woqqa gidikkokka, nuuni ubbay nu de'uan darobaa kuuyiyo gishshawu, hegee keehi koshshiyaaba."—**Yolando.**

YELIDAAGEETA MAADDIYA HARABAA

Ha maxeetiyan de'iya zoree Geeshsha Maxaafaappe ekettidoogaa intte akeekennan waayi aggana. Geeshsha Maxaafan so asa ubbaa eta de'uwan maaddiya lo''o kaaletoy de'ees. Geeshsha Maxaafay yootiyo maaray issi asi adussi qoppanaadaaninne akeekanchcha gidanaadan maaddees. —Leemiso 1:1-4.

GEESHSHA MAXAAFAY KAALLIDI DE'YAAGEETU MALA GITA OYSHATAKKA ZAAREES:

- De'uwawu halchchidobi aybee?
- Nuuni tuggatanaadan oottiyay Xoossay?
- Nuuni hayqqiyo wode waaniyoo?

Ha oyshatunne hara oyshatu zaaruwaa demmanawu Geeshsha Maxaafaa pilgganaadan inttena minttettoos. *Geeshsha Maxaafaa Xanna'ana Koshshiyoy Aybissee?* giyo biiduwaaw be'a. Kooddiyaa iskaane ootta, woy jw.org/wal xomoosa.

Ha maxeetiyaanne kase maxeeteta naxan dawunlode ootta

Intterneetiyan Geeshsha Maxaafay 150ppe dariya gaalan de'ees

jw.org® websaytiyaa xomoosa woy kooddiyaa iskaane ootta

919.2-WL
190409